

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes i fem eksemplarer svar på spørgsmål nr. 31 (Alm. del) stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 12. maj 2005.

Med venlig hilsen

Helge Sander

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Spørgsmål nr. 31 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 12. maj 2005 til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Alm. del)

Spørgsmål 31

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 6. maj 2005 fra Niels E. Skakkebæk m.fl. vedrørende UVVU, jf. alm. del - bilag 77.

Svar:

Jeg forstår henvendelsen sådan, at pkt. 1.-3. knytter sig til spørgsmålet om vigtigheden af at have et centralt Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU), mens de øvrige punkter vedrører rammerne for UVVU's virke.

Ad pkt. 1.-3.

Jeg har tidligere udtalt, at det ikke indgår i mine overvejelser at nedlægge Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU). Min holdning er stadig den samme, og jeg er derfor enig i de synspunkter, som fremføres i henvendelsen.

Vi bør have et centralt organ i Danmark for videnskabelig uredelighed. Ud over at det typisk er en forudsætning for at kunne søge forskningsmidler i internationale fora, er det efter min opfattelse også en forudsætning for at sikre, at dansk forskning også internationalt set kan bevare sin troværdighed.

Det mener jeg også, at der er enighed om i forligskredsen bag lov om forskningsrådgivning m.v. Det ligger da også fast, at da UVVU er oprettet ved lov, kan udvalgene også kun nedlægges ved lov.

Ad pkt. 4.

Jeg går ud fra, at der med dette punkt tænkes på forslaget i høringsudkastet til bekendtgørelsen om, at kun parter efter forvaltningsloven fremover som hovedregel kan rejse en sag for UVVU.

Partsbegrebet er en gængs juridisk term. Med denne begrænsning kan kun personer, der har en retlig interesse i en sags udfald, som udgangspunkt rejse sagen for UVVU. Det betyder, at man skal have en konkret, legitim interesse i at få en sag prøvet, og det vil altså ikke være nok, at man generelt mener, at en forskerkollega laver dårlig forskning.

Hensigten har været at forhindre chikanesager, hvor udvalgene kan bruges til at genere forskere, man måtte være uenig med. Det mener jeg ret beset er en fornuftig afgrænsning, ikke mindst i lyset af, hvor ødelæggende det kan være for en forskers omdømme at blive indklaget for UVVU.

Samtidig er jeg dog enig i, at der kan være situationer, hvor der ikke er en retlig part, men hvor det ville være stødende for retsbevidstheden, hvis ikke UVVU kunne prøve den pågældende sag. Partsbegrænsningen er derfor foreslået ledsaget

af en begrænset adgang for UVVU til at prøve sager, der ikke rejses af parter, hvis der er en vis formodning for videnskabelig uredelighed, og hvis sagerne har en samfundsmæssig interesse.

Ad pkt. 5.

Jeg er naturligvis enig i, at den private forskning bør stå til regnskab for lødigheden af det arbejde, der udføres, på samme måde, som gælder for offentlig forskning.

Det beror derfor på en misforståelse, når forslaget om en tilslutningsordning for private udlægges som en begrænsning af UVVU's kompetence til det offentlige rum. Efter de nuværende regler sondres der ikke mellem offentlig og privat forskning. UVVU kan derfor ikke pålægge private parter at medvirke til at få en sag belyst. Det betyder faktisk, at sagen ofte ikke kan behandles.

Det kræver lovhjemmel at pålægge private parter den type pligter, så i bekendtgørelsen kan vi ikke gå længere end ad frivillighedens vej. Men det betyder ikke, at vi så helt skal lade være med at tage et skridt i den rigtige retning.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Jeg mener faktisk, at omtalen af private i regelsættet for UVVU's virke sender et vigtigt signal om, at både offentlig og privat forskning skal have redelighed som et varemærke. Det skulle meget gerne være sådan, at man opfattes som dømt ude af "det gode selskab", hvis ikke man er villig til at underlægge sig udvalgenes kompetence. Og jeg er overbevist om, at langt hovedparten af de private virksomheder m.v. godt kan se, at det tjener deres egne interesser bedst, hvis der står respekt og troværdighed om den forskning, som de lægger navn til.

I øvrigt er det værd at notere sig, at har vi at gøre med offentlig/private forskningsprojekter, vil der oftest indgå offentlige midler. I de tilfælde vil den private part automatisk være omfattet af UVVU's kompetence.

Ad pkt. 6.

At blive indklaget for UVVU kan have omfattende konsekvenser for en forsker. Derfor er det vigtigt, at vi tænker os godt om, sådan at vi nu også kun rammer dem, vi vitterlig mener, bør bære et ansvar.

Når der i høringsudkastet er foreslået et minimumskrav til uddannelsesniveaue for en indklaget, skal det ses i sammenhæng med kravet om, at man skal have begået den uredelige handling med forsæt eller ved grov uagtsomhed. Tankegangen er, at man kun vanskeligt bevidst kan have til hensigt at begå videnskabelig uredelighed, hvis ikke man i kraft af sin uddannelsesmæssige baggrund er blevet skolet i videnskabelig metode. Det synes jeg er et sundt princip.

Men naturligvis er det vigtigt, at der ikke opstilles alt for rigide krav, sådan at grupper, der burde være omfattet af UVVU, utilsigtet vil falde udenfor, jf. f.eks. ph.d.-studerende på den såkaldte 4+4-ordning, som flere hørings svar påpeger. Derfor knytter det foreslåede uddannelseskra ved allerede i høringsudkastet sig ikke til selve kandidatgraden men i stedet til, at man skal være på kandidatniveau. Det

vil desuden blive overvejet, hvordan den endelige bekendtgørelse skal udformes, sådan at vi kan lægge det rigtige snit.

Afslutningsvis kan jeg om den videre proces nævne, at jeg netop har haft en drøftelse med forligskredsen bag lov om forskningsrådgivning m.v. på baggrund af høringssvarene.

Ministeriet er i øjeblikket ved at indarbejde de ændringer og justeringer i udkastet til bekendtgørelse, som høringssvarene og den politiske drøftelse har givet anledning til. Et revideret forslag vil foreligge inden længe, hvorefter den endelige bekendtgørelse kan udstedes.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**